

gien, Svejts samt nogle mindre Stater afsluttede „internationale Union til Børn for litterære og kunstneriske Værker“, idet en Tilslutning til den saakaldte Berner-Konvention blandt andet er betinget af, at der indrømmes Forfatterne Eneret i 10 Aar til at udgive Oversættelser af deres Værker, hvilket efter vor nu gældende Ret ikke er muligt. At skaffe danske Forfattere og Kunstnere en virksom Beskyttelse for deres Værker i Ublandet vil efter Berner-Konventionens Afslutning ikke være muligt uden en Tilslutning til denne. Men at en saadan Beskyttelse i høj Grad er ønskelig, turde lige saa vel være almindelig anerkendt, som det mere og mere er gaaet op for den almindelige Retsbevissthed, at det hverken er sømmeligt i Længden at nægte fremmede al Retsbeskyttelse i disse Retninger eller i det hele taget forsvarligt at unddrage sig det almindelige Retsfællesskab paa dette Omraade, som allerede nu omfatter største Deelen af den civiliserede Verden, og som er et betydningsfuldt Skridt henimod den internationale Ligeberettigelse, der forlængst og stadig stærkere overalt er anerkendt som en absolut Retfærdighedsforbring¹⁾.

Det maa herefter ved Udarbejdelsen af en ny Lovordning paa disse Omraader være Opgaven: 1) at samle alle herhen hørende Regler saa vidt muligt i een Lov og navnlig at gennemføre en ensartet Behandling af beslægtede Forhold, saavidt disses Natur tilsteder det; 2) at muliggøre en Tiltrædelse til Berner-Konventionen.

Ved den nærmere Udarbejdelse af en saadan Lov bør det formentlig være Opgaven ikke uden hvidstgørende Grunde at forlade den gældende Rets Grundlag. Men paa den anden Side vil det være nødvendigt at tage Hensyn saa vel til den Belæring, der kan hentes fra de nyere fremmede Love, og den store Udvikling, som den moderne Retsvidenskab netop paa dette Omraade er undergaaet, som til de Erfaringer, hvortil Anvendelsen og Bearbejdelsen af den gældende Ret i en længere Arrække har givet Anledning. En ny samlet Lovordning af disse Forhold bør hvile paa et saa moderne Grundlag, at der ikke i en altsfor nær Fremtid kan ventes at ville blive følelig Trang til ny Forandringer.

Et med nærværende Lovforslag i alt væsentligt overensstemmende Forslag blev af Regeringen i 1890 forelagt Rigsdagen og blev med nogle mindre betydelige Forandringer

vedtaget i Landstinget ved tredje Behandling. Forslaget blev derefter i 1891 forelagt i Folketinget, der under 1ste April 1892 afgav en „Beretning“ om de foreløbig vedtagne Endringer. Ved Lovforslagets fornede Forelæggelse i 1892 og 1893 var der dels taget Hensyn til de fleste af Folketinget vedtagne Endringer, dels paa enkelte Punkter foretaget andre Forandringer. Da det nemlig vilde være af stor Interesse at tilvejebringe et saa vidt muligt ensartet Forslag til Lov om Forfatterret og Kunstnerret for Norge og Danmark, fandt der i Sommeren 1892 efter Foranledning af Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet en Forhandling Sted mellem Delegerede fra Norge og Danmark. Det af disse udarbejdede fælles Forslag, der som bemærket forelagdes Rigsdagen i 1892 og paa ny i 1893, var i Hovedsagen fremkommet ved en Sammenarbejdelse af det norske og danske Forslag, idet der dog ved Udarbejdelsen, som bemærket, var taget det størst mulige Hensyn til de Betragtninger, der vare gjorte gældende ved Lovforslagets tidligere Behandling i Folketinget.

I Henseende til Lovens Omraade var der oprindeligt den Forskel mellem det danske og det norske Forslag, at kun det første indeholdt Bestemmelser angaaende Eneretten til Fotografier. Disse Bestemmelser bleve i sin Tid optagne i det første danske Forslag, fordi det var Hensigten derved at tilvejebringe en Kodifikation af samtlige Regler om den ideelle Produktion. Efter at imidlertid Bestemmelserne om Eneret til Mønstre og Modeller af andre Grunde ere blevne optagne af det danske Forslag, var det naturligt ligeledes at tjærne Bestemmelserne om Fotografier, der ikke staa i nogen nødvendig Forbindelse med Reglerne om Forfatter- og Kunstnerretten, og, hvis de findes ønskelige, formentlig mere passende gives i en særskilt Lov.

Det omtalte Fællesforslag blev den 16de Juni 1893 vedtaget af det norske Storting og fik den 4de Juli i. A. kongelig Stadfæstelse. Fra Fællesforslaget og det danske Forslag findes dog en Afvigelse i § 12, som i den norske Lov lyder saaledes:

„Saalænge et Værk ikke er offentliggjort ved Udgivelse eller offentlig Opsørelse eller Udsørelse, kan Forfatterens eller hans Arvingers Kreditorer ikke med nogen Art af fælles eller særskilt Retsforfølgning erhverve Udgang til at offentliggøre det eller til at raade over Forfatterens Manuskript.

Heller ikke kan Forfatterens Kreditorer paa saadan Maade i hans levende Live erhverve Retten til fornøyet Offentliggørelse af

¹⁾ Jfr. herved de i Universitetets Aarbog 1881—86 IV. Pag 111—114 optagne Udtalelser.